

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 9 juni 1936 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 8, 13, 29, 40 och 42 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, dels ock motioner, väckta i anledning av nämnda proposition.

Genom en den 10 mars 1936 dagtecknad proposition, nr 182, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse av 6, 7, 8, 13, 29, 40 och 42 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering.

Härigenom förordnas, att 6, 7, 8, 13, 29, 40 och 42 §§ lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering, vilken lag träder i kraft den 1 januari 1937, skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

6 §.

1 mom. På grund av — — — av avgifterna.

Om den — — — påförda avgiftsbeloppet.

Avgifter, för — — — erlagt belopp.

2 mom. Jämte grundpension utgår tilläggspension med följande belopp, nämligen

i ortsgrupp 1	250 kronor,
» » 2	350 » ,
» » 3	450 »

med avdrag av sju tiondelar av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den må överstiga 100 kronor.

Indelningen i ortsgupper verkställs på sådant sätt, att ortsgrupp med högre nummer omfattar orter med större levnadskostnader än ortsgrupp med lägre nummer. Indelningen verkställs enligt de närmare föreskrifter Konungen meddelar av den myndighet, som har att verkställa indelning i ortsgupper enligt 48 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928, och gäller för en tid av tio år i sänder. Pensionsberättigad anses tillhöra den ortsgrupp, inom vilken han är mantalsskriven; dock att efter flyttning till ort i dyrare ortsgrupp pensionsberättigad skall hava tillhört sådan orts-

grupp tre år, innan hans pension må utgå enligt de för denna gällande reglerna, såvida icke på grund av omständigheterna prövas skäligt i särskilt fall medgiva undantag.

3 mom. I fråga om ort, vilken gränsar till ort i högre ortsgrupp, äger Konungen på därom av vederbörande kommun gjord framställning förordna, att tilläggspension till pensionstagare, vilken är mantalsskriven inom visst intill gränsen liggande område, skall förhöjas med 50 kronor, därest de båda orterna tillhöra ortsgrupp 1 och 2 eller 2 och 3, samt med 100 kronor, därest de tillhöra ortsgrupp 1 och 3.

Vad i 2 mom. andra stycket sista punkten ävensom 8 § 2 mom. andra stycket och 3 mom. sista punkten stadgas angående tilläggspension skall äga motsvarande tillämpning å sådan förhöjning.

Pensionsförhöjningen utbetalas av kommunen, som äger att av statsmedel utfå ersättning med hälften av vad för ändamålet utgivits.

7 §.

Årsinkomst, som i 6 § avses, utgör med nedan nämnda avvikelser all den inkomst, som någon skäligen kan antagas komma att tillsvidare årligen åtnjuta. Såsom inkomst räknas icke folkpension och ej understöd, som någon på grund av skyldskap eller svågerlag må vara föranledd att utgiva, i den mån det icke överstiger en med hänsyn till understödstagarens behov skälig försörjning. Pension eller understöd, som utgår på grund av gåva, testamente eller försäkring, vilken icke är i lag föreskriven, eller ock, utan samband med olycksfall i arbetet, på grund av egen eller anhörigs förutvarande arbetsanställning, räknas ej heller såsom inkomst, i den mån beloppet sammanlagt icke överstiger

i ortsgrupp 1	300 kronor,
» » 2	350 » ,
» » 3	400 » .

Där inkomst — — — av Konungen.

Vid uppskattningen — — — 10,000 kronor.

I fråga om — — — ogift person.

8 §.

1 mom. Befinnes någon — — — pensionen indragas.

Åtnjuter pensionstagare — — — del därav.

2 mom. Har för — — — varje år.

Flyttar någon som åtnjuter tilläggspension till ort i annan ortsgrupp eller överföres den ort, där han är mantalsskriven, till annan ortsgrupp, skall tilläggspensionen jämkas eller bortfalla enligt reglerna för den senare ortsgruppen; dock att efter flyttning till ort i dyrare ortsgrupp höjning av tilläggspensionen må ske endast efter ansökning och med tillämpning av vad i 6 § 2 mom. sista stycket stadgats.

Befinnes någon — — — riket mantalsskriven.

3 mom. Den, som åtnjuter tilläggspension, är pliktig att, om hans arbetsförmåga eller ekonomiska förhållanden i övrigt väsentligt förbättrats, utan oskäligt dröjsmål meddela detta till pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där han senast blivit mantalsskriven. Enahanda skyldighet åligger honom, om han mantalsskrives å annan ort än tillförne och denna ort räknas till billigare ortsgrupp än hans förra mantalsskrivningsort.

13 §.

Till pensionskostnaderna — — — av kommunerna.

Varje kommun bidrager med i nästföljande stycke föreskriven andel av tilläggspensionen för pensionstagare, som efter prövning av dess pensionsnämnd förklarats äga rätt till tilläggspension; dock att, där tilläggspensionen blivit efter ansökning ökad, den kommun vars pensionsnämnd prövat ansökningen och, där ökning av tilläggspensionen skett utan ansökning, den kommun varest pensionstagaren vid ökningen var mantalsskriven, skall bidra med nämnda andel av ökningen. Är pensionsnämnd gemensam för två eller flera kommuner, avgöres dessa kommuner emellan frågan om betalningsskyldigheten med hänsyn till pensionstagarens mantalsskrivningsort vid det tillfälle, då tilläggspensionen eller ökningen söktes. Minskas tilläggspension till vilken två eller flera kommuner lämna bidrag, skola dessa kommuners andelar i återstående beloppet bestämmas efter förhållandet mellan deras förutvarande bidrag. Varje kommuns bidrag uträknas av pensionsstyrelsen. Angående tid och sätt för gäldande av kommunbidrag förordnas av Konungen.

I föregående stycke nämnd andel i kostnaden för tilläggspension eller ökning därav skall utgöra

för orter tillhörande ortsgrupp 1 en åttondel;

för orter tillhörande ortsgrupp 2 en femtedel;

för orter tillhörande ortsgrupp 3 en fjärdedel; dock att, därest Stockholm eller Göteborg hänföres till denna ortsgrupp, stadens andel skall utgöra tre tiondelar.

Staten bidrager — — — från folkpensioneringsfonden.

29 §.

Söker någon — — — till pensionsstyrelsen.

Söker någon, utan att åberopa varaktig arbetsoförmåga, folkpension vari ingår tilläggspension, skall pensionsnämnden pröva de i ansökningen lämnade upplysningar och åberopade handlingar samt på grund av denna prövning och kända förhållanden fastställa sökandens årsinkomst enligt 7 § och besluta, huruvida sökanden har rätt till tilläggspension. Har därvid uppkommit fråga om undantag varom i 6 § 2 mom. sista stycket förmäls, skall nämnden meddela beslut i frågan. Avslås med stöd av 9 § första stycket ansökning i vad gäller tilläggspension, skall pensionsnämnden, där den finner den omständighet som föranlett beslutet icke skola utgöra hinder mot

bifall till ansökning om tilläggs pension efter viss tids förlopp, meddela bestämmelse härutinnan.

Söker någon folkpension på grund av varaktig oförmåga till arbete, skall pensionsnämnden på samma sätt pröva ansökningen och besluta, huruvida sökanden äger rätt till pension, ävensom, där ansökningen avser jämväl tilläggs pension, meddelade beslut i de övriga frågor, som i andra stycket avses.

I fall — — — till pensionsstyrelsen.

Vad angående handläggning av ansökning om pension ovan stadgats, gäller även angående handläggning av ansökning om ökning av pension. Minskning eller indragning av pension av orsak, som angivits i 8 § 1 mom. första stycket och 2 mom. första och tredje styckena samt 9 §, beslutas av pensionsnämnden i det pensionsdistrikt, där pensionstagaren senast blivit mantalsskriven, varefter ordföranden snarast möjligt skall insända beslutet jämte handlingarna i ärendet till pensionsstyrelsen. Innan pensionsnämnd fattar beslut i ärende rörande minskning eller indragning av pension, skall nämnden, om så ske kan, lämna pensionstagaren tillfälle att yttra sig.

40 §.

Den, som fått pension enligt 2 § lagen om allmän pensionsförsäkring för sig fastställd, skall efter utgången av år 1936 anses därigenom hava fått folkpension sig tillerkänd, därvid avgiftspensionens belopp alltjämt är bestämt enligt äldre regler men i stället för rätt till pensionstillägg enligt 6 § andra stycket i nämnda lag träder rätt till tilläggs pension enligt lagen om folkpensionering. Därvid skall dock högsta tilläggs pension vara

i	ortsgrupp	1	300	kronor,
»	»	2	400	»
»	»	3	500	»

Påföljd enligt 9 § lagen om folkpensionering må icke beträffande dessa pensioner tillämpas med anledning av förhållande före den 1 januari 1937, i den mån påföljden är strängare än påföljd enligt äldre rätt. Ej heller må pensionstillägg i något fall sänkas endast på grund av att bestämmelserna ändrats. Från reglerna om folkpension gäller vidare i fråga om tilläggs pension, som helt eller delvis grundar sig å fastställelse av pensionstillägg före nämnda dag, det undantag, att jämte kommunen landstinget skall bidra med en sextondel av kostnaden för tilläggs pensionen och att stad, som icke deltager i landsting, skall utöver vad i 13 § stadgats bidra med en sextondel av kostnaden för tilläggs pensionen.

42 §.

Pensionstillägg, som någon åtnjuter vid utgången av år 1936, skall av pensionsstyrelsen utan ansökning höjas till huvudsaklig överensstämmelse med de beträffande ortsgrupp 1 föreskrivna reglerna om tilläggs pension. Närmare bestämmelser till ledning vid omräkningen utfärdas av Konungen. Har på grund av 9 § lagen om allmän pensionsförsäkring pensionstillägg blivit fastställt med minskat belopp, må denna minskning tillsvidare bestå. Bidraga

flera kommuner till kostnaden för pensionstillägg som höjes enligt denna paragraf, skall beträffande skyldighet att bidra till höjningen så anses som om höjningen beviljats efter ansökning hos pensionsnämnden i den kommun, för vilken bidragsskyldighet sist inträtt.

Den höjning utöver vad i första stycket sagts, som erfordras för att därtill berättigade pensionstagare skola erhålla tilläggspension i huvudsaklig överensstämmelse med reglerna om dylik pension i ortsgrupp 2 eller 3, skall av pensionsstyrelsen verkställas på därom gjord ansökning, vilken ingives till pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där pensionstagaren är mantalsskriven den 1 januari 1937, och prövas av pensionsstyrelsen.

I anledning av förevarande proposition hava inom andra kammaren väckts två motioner, nr 720 av herr *Karlsson* i Grängesberg *m. fl.* och nr 721 av herrar *Severin* och *Anderson* i Råstock.

I motionen II: 720 hemställas, att riksdagen vid behandlingen av regeringens proposition nr 182 måtte besluta att i skrivelse till regeringen hemställa om skyndsamt utredning och förslag till sådana ändringar av lagen om folkpensionering, att en indelning på fem dyrortsgrupper genomföres, och att tilläggspensionerna fastställas till 500 kronor för lägsta dyrortsgruppen och till 100 kronor högre belopp för vardera av de övriga ortsgrupperna, så att tilläggspensionen i högsta ortgruppen sålunda blir 900 kronor, samt att beträffande den nu i lagen fastställda åldersbestämmelsen (67 år) för rätt till erhållande av pension ändras så, att en lägre åldersgräns, eventuellt 60 år, blir fastställd.

I motionen II: 721 hemställas, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att utredning verkställas i frågan om staten genom bidrag till enskilda pensionskassor eller på annat sätt kan uppmuntra den enskildes strävan att trygga sin ålderdom.

Ovan nämnda proposition och motioner hava hänvisats till lagutskott och efter överenskommelse mellan statsutskottet och andra lagutskottet behandlats av sammansatt stats- och andra lagutskott.

Propositionen.

1935 års reform. Efter långvariga utredningsarbeten beslutades vid 1935 års riksdag på grundval av en av Kungl. Maj:t i ämnet avgiven proposition, nr 217, en genomgripande reformering av den allmänna pensionsförsäkringen i vårt land. I enlighet med riksdagens beslut har sedermera den 28 juni 1935 utfärdats lag om folkpensionering samt förordning om invalidunderstöd, vilka skola träda i kraft den 1 januari 1937, då lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring skall upphöra att gälla. I de avseenden, som i förevarande sammanhang äro av intresse, innebär den nya lagen om folkpensionering i huvudsak följande.

Folkpension skall fr. o. m. den 1 januari 1937 bestå av *grundpension*, vilken utgår utan behovsprövning, och *tilläggspension*, vars storlek är beroende av pensionstagarens egen årsinkomst. Grundpensionen skall i regel utgöra

70 kronor jämte 10 procent av summan erlagda pensionsavgifter och tilläggs-pensionen 250 kronor med avdrag av sju tiondelar av det belopp, varmed den pensionsberättigades inkomst må överstiga 100 kronor. Rätten till till-läggspension bortfaller vid en årsinkomst av 450 kronor. Personer med rätt till pension enligt bestämmelserna om lagens ikraftträdande, som ej kunna komma i åtnjutande av grundpension med dess fasta belopp om 70 kronor, erhålla såsom kompensation härför en med 50 kronor förhöjd tilläggspen-sion eller 300 kronor med avdrag på grund av egen inkomst på sätt nyss sagts. Inkomstgränsen för rätt till tilläggs-pension är för dessa pensionsta-gare 520 kronor. Till kostnaden för tilläggs-pensioner skola kommunerna bidra med en åttondel. Landsting och städer, som icke deltaga i lands-ting, skola dessutom bidra med en sextondel av kostnaden för tilläggs-pensioner till personer, som före lagens ikraftträdande tillerkänts pensionstill-lägg eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring. Enligt för-ordningen om invalidunderstöd skall dylikt understöd enligt samma regler, som gälla i fråga om tilläggs-pension, utgå till invalid person, som på grund av att pensionsavgift ej påförts honom icke kan erhålla folkpension.

I ett betydelsefullt avseende avviker den nya lagen från det av Kungl. Maj:t för riksdagen framlagda förslaget i ämnet, nämligen därutinnan att tilläggs-pensionerna skola utgå enligt samma regler på samtliga orter i riket. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle dessa pensionsförmåner vara graderade med hänsyn tagen till levnadskostnadernas olika höjd på skilda orter.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag. Under anknäytning till ett av sär-skilda utskottet i dess av riksdagen godkända utlåtande, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 217 gjort uttalande, att själva syftet med folk-pensioneringen, vilket väsentligen vore att bereda medborgarna försörjning vid invaliditet eller ålderdom i annan form än fattigvård, förfelades om pen-sionerna för att vara tillräckliga för uppehållet måste utfyllas med fattig-vårdsunderstöd, har Kungl. Maj:t till förnyad utredning upptagit frågan om dyrortsgradering av folkpensionerna. Denna utredning har resulterat i det nu till behandling föreliggande förslaget till ändring i vissa delar av lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering, vilket förslag i huvudsak innebär följande.

Efter i propositionen närmare angivna riktlinjer skall verkställas en sär-skild ortsgropper för folkpensioneringens ändamål. Indelningen i orts-grupper skall åligga den myndighet, som har att verkställa indelning i orts-grupper enligt 48 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928, d. v. s. för närvarande socialstyrelsen, och gälla för en tid av tio år i sänder. Antalet ortsgropper har av administrativa skäl, liksom i Kungl. Maj:ts för-slag till 1935 års riksdag, inskränkts till tre. Enligt det till grund för propo-sitionen liggande sakkunnigförslaget skulle i *ortsgrupp 3* komma att placeras Stockholm och Göteborg, 9 andra städer, 2 köpingar och 3 landskommuner. Såväl köpingarna som landskommunerna tillhöra Stockholms förorter. Två landskommuner, nämligen Gällivare och Jukkasjärvi socknar, skulle upp-delas på ortsgropper 2 och 3. Till *grupp 2* hava hänförts städerna Malmö,

Norrköping, Hälsingborg och Gävle samt vidare 68 andra städer, 13 köpingar och 40 landskommuner. Hela antalet kommuner, som enligt förslaget skulle placeras i högre ortsgroup än den lägsta, uppgår till 143.

Även i fråga om tilläggs pensionernas maximibelopp överensstämmer det nu föreliggande förslaget med Kungl. Maj:ts proposition nr 217 till 1935 års riksdag. Enligt förslaget skall alltså dylik pension, då fråga gäller person som erlagt avgift enligt nya lagen och på grund av denna är berättigad till grundpension, utgå med högst 250 kronor i ortsgroup 1, 350 kronor i ortsgroup 2 och 450 kronor i ortsgroup 3. För personer, som äro berättigade till folkpension enligt bestämmelserna om lagens ikraftträdande och som icke kunna komma i åtnjutande av grundpension med dess fasta belopp om 70 kronor, skall tilläggs pensionens maximibelopp vara 50 kronor högre eller 300 kronor i ortsgroup 1, 400 kronor i ortsgroup 2 och 500 kronor i ortsgroup 3. Från samtliga här nämnda belopp skall avdrag ske med sju tiondelar av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den må överstiga 100 kronor. Den inkomstgräns, vid vilken rätten till tilläggs pension bortfaller, blir på grund härav för den förra kategorien pensionstagare 457, 600 och 743 kronor allt efter ortsgroup och för den senare resp. 529, 671 och 814 kronor.

Pensionsberättigad skall enligt förslaget, liksom fallet var enligt den nämnda propositionen, anses tillhöra den ortsgroup, inom vilken han är mantalsskriven; dock att efter flyttning till ort i dyrare ortsgroup pensionsberättigad skall hava tillhört sådan ortsgroup tre år (enligt 1935 års förslag två år), innan hans pension må utgå enligt de för denna gällande reglerna, såvida icke på grund av omständigheterna prövas skäligt i särskilt fall medgiva undantag. Pensionstagare tillhörande ortsgroup 2 eller 3, vilken flyttar till ort i lägre ortsgroup och där mantalsskrives, skall vara skyldig att utan oskäligt dröjsmål meddela detta till pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där han senast blivit mantalsskriven.

Efter 1935 års proposition har vidare upptagits förslag om gradering efter ortsgroup av s. k. privilegierad inkomst. Enligt den nya lagen skall pension eller understöd, som utgår på grund av gåva, testamente eller försäkring, vilken icke är i lag föreskriven, eller ock, utan samband med olycksfall i arbetet, på grund av egen eller anhörigs förutvarande arbetsanställning, icke räknas såsom inkomst, i den mån beloppet sammanlagt icke överstiger 300 kronor. Enligt förslaget skall nämnda belopp gälla för ortsgroup 1, under det att motsvarande belopp i de båda högre ortsgroupperna skall vara resp. 350 och 400 kronor.

I fråga om kommunernas skyldighet att bidra till kostnaden för tilläggs pensioner innebär Kungl. Maj:ts förslag en betydelsefull nyhet. I direktiven för den till grund för propositionen liggande sakkunnigutredningen framhölls, bland annat, att införande av dyrortsgraderade tilläggs pensioner otvivelaktigt för vederbörande kommuner vore ägnat att medföra en betydande lättnad i fattigvårdskostnaderna, varför det syntes böra övervägas att låta kommunerna själva bära en större andel av kostnaden för dyrortstilläggen

än den allmänna fördelningsregeln innebure. I överensstämmelse härmed hava de sakkunniga verkställt särskild statistisk undersökning rörande den ekonomiska betydelsen för kommunerna av dyrortsgraderade folkpensioner och med stöd av denna undersökning avgivit följande, av Kungl. Maj:t i propositionen biträdda förslag i nu förevarande avseende.

Kommuner tillhörande ortsgrupp 1 bibehållas vid skyldigheten att bidra till tilläggs pensionerna med en åttodel. För kommuner i ortsgrupp 2 sättes bidragskvoten till en femtedel och för kommuner i ortsgrupp 3, med undantag för städerna Stockholm och Göteborg, till en fjärdedel. De nämnda städerna slutligen åläggas att bidra med tre tiondelar. För det fall att en kommun är uppdelad på ortsgrupper, skall kommunens bidrag till tilläggs pensioner, som må utgå enligt reglerna för ortsgrupp 1, 2 eller 3, vara resp. en åttodel, en femtedel eller en fjärdedel. Beträffande landstingens bidrags skyldighet har icke föreslagits någon ändring av de i lagen om folkpensionering fastställda reglerna. Landstingen skola sålunda enligt förslaget bidra med en sextondel av kostnaden för tilläggs pensioner åt personer, som före nya lagens ikraftträdande tillerkänts pensionstillägg eller understöd. Städer som icke deltaga i landsting skola för dylika pensionstagare bidra med en sextondel utöver vad förut angivits.

I syfte att minska de olägenheter, som i vissa fall måste uppkomma därigenom, att två kommuner tillhörande olika ortsgrupper gränsa intill varandra, föreslås slutligen en anordning, varigenom det öppnas möjlighet för pensionstagarna inom viss intill gränsen liggande del av den kommun, som tillhör den lägre ortsgruppen, att då förhållandena så påkalla erhålla ett tillägg till pensionen. I lagförslaget har sålunda upptagits ett stadgande, att Konungen i fråga om kommun, vilken gränsar till annan kommun, tillhörande högre ortsgrupp än den förstnämnda, äger på därom av kommunen gjord framställning förordna, att tilläggs pension som må utgå till pensionstagare, vilken är mantalsskriven inom viss intill gränsen liggande del av kommunen, skall förhöjas med 50 kronor, därest de båda kommunerna tillhöra ortsgrupp 1 och 2 eller 2 och 3, samt med 100 kronor, därest kommunerna tillhöra ortsgrupp 1 och 3. Enahanda skall gälla för det fall att en och samma kommun uppdelats på ortsgrupper. Pensionsförhöjningen skall utbetalas av kommunen, som äger att av statsmedel utfå ersättning med hälften av vad för ändamålet utgivits.

Efter att hava redogjort för de olika principståndpunkter, som kommit till uttryck vid ärendets remissbehandling, har föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet gjort följande allmänna uttalanden.

Efter denna redogörelse för de ståndpunkter, som i den föreliggande frågan intagits av myndigheter och andra, vilka yttrat sig över de sakkunnigas förslag, torde till närmare granskning böra upptagas de skäl, som anförts till stöd för ett avstyrkande av detsamma. Jag skall därvid icke uppehålla mig vid frågan om det principiellt berättigade i kravet på att folkpensionerna graderas med hänsyn tagen till levnadskostnadernas höjd på skilda orter. Meningarna torde på denna punkt vara föga delade, men bryta sig däremot, då fråga gäller möjligheterna att komma fram till en tillfredsställande och

rättvis lösning av problemet. I detta sammanhang torde emellertid till bemötande böra upptagas vissa yttranden, i vilka ifrågasatts, huruvida behov verkligen föreligger av en differentiering av folkpensionerna. Av länsstyrelserna i Jönköpings och Skaraborgs län har sålunda anförts, att de sakkunnigas utredning icke vore tillfyllest för att undanröja en ej sällan förekommande uppfattning, att den föreslagna ortsgupperingen innebure en metod att uppehålla en högre levnadsstandard åt pensionstagarna inom vissa kommuner (särskilt en del städer) än den standard, varunder det stora flertalet av landsbygdens pensionstagare finge leva. Liknande uttalanden hava även gjorts av länsstyrelsen i Västernorrlands län samt en del kommuner, vilka enligt de sakkunnigas förslag skulle komma att tillhöra den lägsta ortsgruppen.

Vid ett objektivt bedömande av hithörande spörsmål måste det dock utan vidare framstå såsom klart, att en dylik uppfattning icke kan vara riktig. All erfarenhet ger vid handen, att det å dyrare orter överhuvud taget icke är möjligt för en pensionstagare utan andra resurser än den hjälp, som kan erhållas genom folkpensioneringen, att förskaffa sig ens vad som hör till livets enklaste nödortf. De sakkunniga påvisa även, att de av dem för de högre ortsgruppena föreslagna pensionsbeloppen ge utrymme för mindre behovstillfredsställelse för pensionstagarna å dyrorterna än pensioner enligt lagen om folkpensionering för pensionstagare i den lägsta ortsgruppen. Därest med det anförda uttalandet skulle åsyftas, att pensionstagarnas bostadsstandard är högre i städer och andra dyrare orter, torde få hänvisas till att den högre bostadskostnaden å dylika orter i väsentlig grad är beroende av högre tomtpriser och högre arbetslöner — alltså omständigheter som icke ha något samband med standardfrågan. För övrigt är det givet, att de personer varom här är fråga, nämligen pensionstagare å dyrorter i saknad av andra existensmedel än folkpensionen, om de överhuvud taget skola kunna draga sig fram utan anlåtande av fattigvården, äro hänvisade till det sämsta bostadsbeståndet, vilket i stor utsträckning måste betecknas såsom undermåligt. Enligt min mening är det därför helt uteslutet, att en dyrortsgradering på föreslaget sätt av folkpensionerna skulle möjliggöra en högre levnadsstandard för pensionstagarna på dyrorterna än på andra orter. Snarare torde utredningen få anses hava ådagalagt, att förhållandet är det rakt motsatta.

I en del yttranden och kanske ännu mer i den allmänna diskussionen kring den föreliggande frågan har såsom ett skäl mot ett genomförande nu av de sakkunnigas förslag åberopats den ståndpunkt, som av 1935 års riksdag intogs till det då av Kungl. Maj:t framlagda förslaget i samma ämne. Såsom skäl av samma art torde få betecknas uttalanden, att frågan om införande av dyrortsgraderade folkpensioner icke borde upptagas till förnyad prövning, förrän erfarenhet vunnits rörande den nya lagens verkningar samt att förslagets genomförande skulle medföra större kostnader för statsverket än som kunna anses försvarliga.

Redan i samband med att jag utverkade bemyndigande att verkställa den utredning, vars resultat nu föreligger till prövning, erinrade jag om att ett av skälen till att 1935 års riksdag avböjde förslaget om differentiering efter levnadskostnaderna av folkpensionerna varit, att frågan vore förknippad med svårigheter, för vilkas undanröjande erfordrades mera ingående utredningar och överväganden än dittills ägnats densamma. Då riksdagen samtidigt uttryckligen såsom ett mål för en reform av folkpensioneringen uppställt »att i möjligaste mån göra denna så effektiv, att dess klientel icke samtidigt behöver söka fattigvårdsunderstöd», torde det icke rimligen kunna betecknas annat än såsom följdriktigt, att frågan utan dröjsmål underkastats den ytterligare beredning, som ansetts erforderlig. Att så skulle komma att ske

framhölls även bestämt från regeringshåll vid överläggningarna i riksdagens kamrar.

Om man erkänner det principiellt riktiga i att folkpensionerna differentieras efter levnadskostnaderna, föreligger ej heller enligt min mening stort fog för den åsikten, att man bör ställa sig avvaktande ett antal år framåt för att vinna erfarenhet av den nya lagens verkningar. Någon vägledning torde i vart fall icke därigenom stå att vinna i det avseende, varom här närmast är fråga, nämligen beträffande möjligheterna att bemästra de svårigheter, som otvivelaktigt möta vid varje anordning med dyrortsgraderade folkpensioner. Fastmera synes det mig vara av vikt, att frågan löses redan nu, så att folkpensioneringen från och med nästa års ingång, då den nya lagen träder i kraft, blir i något så när lika mån effektiv på dyrorterna som på andra håll. Invändningen att en dyrortsgradering av folkpensionerna borde avvisas av den anledningen, att endast begränsade befolkningsgrupper skulle få nytta därav, synes mig icke förtjäna avseende, men bör dock föranleda ett påpekande i detta sammanhang av det faktum att den föreliggande frågan berör ett vitalt intresse för mera än en fjärdedel av samtliga pensionsstagare i riket, d. v. s. åtskilligt över 100,000 av de i ekonomiskt avseende sämst ställda i samhället.

Det skäl, som 1935 års riksdag i första hand åberopade till stöd för sitt avböjande av Kungl. Maj:ts förslag om införande av dyrortsgruppering på folkpensioneringens område, var emellertid, att kostnaden för folkpensioneringen med en dylik gruppering icke kunde hållas inom en ram, som riksdagen ansåg försvarlig. Samma argument har i en del yttranden anförts emot det nu föreliggande förslaget.

Vad denna fråga beträffar, bör uppmärksammas, att densamma i olika avseenden måste anses ligga väsentligt annorlunda till nu än föregående år. Det för 1935 års riksdag framlagda förslaget om dyrortsgradering av folkpensionerna beräknades komma att för det allmänna medföra en årlig kostnad av cirka 25 miljoner kronor under de första åren. Av detta belopp skulle, med tillämpning av de av riksdagen beslutade grunderna för fördelningen av kostnaderna för tilläggspensioner, något över 20 miljoner kronor hava fallit på statsverket. Med de sakkunnigas förslag åter begränsas det allmännas kostnader för ifrågasvarande ändamål till sammanlagt 21 miljoner kronor om året, av vilket belopp endast cirka hälften skulle belasta statsverket. Vid sådant förhållande kan det ej vara befogat att utan vidare falla tillbaka på den ståndpunkt, som riksdagen föregående år intog i nu förevarande avseende. Att kostnadsfrågan är av stor vikt och tarvar sitt särskilda övervägande är emellertid givet.

Den ökning av statens kostnader, som genomförandet av de sakkunnigas förslag skulle medföra — 5 miljoner kronor för budgetåret 1936/1937 och därefter cirka 10 miljoner kronor om året under ett antal år framåt — är icke av den storleksordning att, så som förhållandena nu te sig, totalkostnaden för en effektiv reformering av den nuvarande pensionsförsäkringen bör föranleda ett undanskjutande av den ifrågasatta kompletteringen av 1935 års pensionsreform, vilken för visso i varje fall är ofrånkomlig. Jag tillåter mig hänvisa till att dyrortsgradering av ålderspensionerna infördes i Danmark redan år 1923 och att pensionerna där äro större än jag i detta förslag ifrågasätter för Sveriges del.

Såsom ett skäl av mera allmän innebörd mot de sakkunnigas förslag har statens inspektör för fattigvård och barnavård som sin mening uttalat, att de högre pensionerna säkerligen skulle medföra, att kraven på fattigvårdsunderstödens belopp ökades i motsvarande mån och att kommunerna skulle bli tvungna att utge fattigvård efter en betydligt högre standard än den hit-

tills tillämpade. Till stöd härför åberopas, att den nuvarande pensionsförsäkringen skulle vara orsaken till den höjning av understödstagarnas levnadsstandard, som inträtt sedan pensionsförsäkringen infördes.

Denna uppfattning, att pensionsförsäkringen i sin hittillsvarande gestaltning i nämnvärd grad påverkat den allmänna understödsnivån i höjande riktning, kan knappast göra anspråk på verklighetstrohet. Det bör hållas i minnet, att pensionerna från början utgingo med ytterst obetydliga belopp, högst 75 kronor för man och 70 kronor för kvinna. Först från och med år 1922 kunde nytillkommande pensionstagare komma i åtnjutande av pensionstillägg med nu gällande belopp eller högst 225 kronor för man och 210 kronor för kvinna. Orsakerna till den standardförbättring, som dess bättre på ifrågavarande område kunnat konstateras under de senaste årtiondena, torde i stället i främsta rummet vara att söka i den humanare lagstiftning, som kom till stånd genom 1918 års fattigvårdslag, och i den statliga inspektionsverksamhet, som i samband därmed infördes. Det torde vara allmänt känt, att fattigvårdsinspektionen i stor utsträckning ingripit för att framtvinga bättre levnadsförhållanden för de av fattigvården understödda.

Ett godkännande av det av fattigvårdsinspektören förda resonemanget skulle närmast leda till, att man borde ställa sig avvisande gentemot varje förslag om förbättring av förmånerna inom folkpensioneringen. Ej heller den år 1935 beslutade reformen borde i så fall hava godtagits. Vad speciellt angår det nu föreliggande förslaget, vill jag än en gång betona, att de för dyrorterna föreslagna pensionsbeloppen för därav berörda pensionstagare hava lägre värde ur försörjningssynpunkt än den pension, som enligt den nya lagen skall utgå till pensionstagare tillhörande den lägsta ortgruppen. Det föreligger därför ingen anledning att räkna med större verkan i av fattigvårdsinspektören angiven riktning beträffande de förra pensionerna än i fråga om de senare.

Här torde till slut böra till behandling upptagas vissa erinringar mot de sakkunnigas förslag, vilka mera allmänt beröra frågan om kostnadernas fördelning mellan stat och kommun. Länsstyrelsen i Stockholms län har sålunda ansett, att frågan i vad mån kostnaderna skola bäras av statsverket måste anses utgöra ett skatteutjämningsproblem, vilket icke med fördel kan bedömas utan samtidigt beaktande av de många skatteutjämningsfrågor i övrigt, som ännu avbida sin lösning. Och länsstyrelsen i Gävleborgs län håller före, att föreliggande förslag om ändrad ordning för fattigvårdskostnadernas fördelning på stat och kommun, varmed torde åsyftas vissa av skatteutjämningsberedningen framlagda förslag, borde hava prövats och avgjorts före det nu föreliggande spörsmålet.

Dylika skäl för uppskov med en i övrigt för åstadkommande av rättvisa ofrånkomlig reform synas mig ej kunna godtagas. Den sedan långt tillbaka aktuella och ytterst svårlösta frågan om åstadkommande av en utjämning av det kommunala skattetrycket är enligt min mening ett spörsmål, som måste lösas särskilt för sig under aktgivande på olika denna fråga berörande faktorer. Det kan icke vara försvarligt att i avvaktan på dess lösning skjuta åt sidan andra minst lika betydelsefulla reformer. För övrigt är att märka, att de sakkunnigas förslag icke torde komma att i märkbar mån medföra någon förändring i fråga om kommunernas behov av skatteinkomster. Det absolut övervägande antalet kommuner beröres överhuvud taget ej av detsamma, och för de 143 kommuner, som enligt förslaget skulle komma att tillhöra de båda högre ortsgrupperna, torde detsamma, såvitt av den föreliggande utredningen kan bedömas, närmast komma att verka i skatteutjämnande riktning.

Med anledning av att enligt förslaget staten skulle bidra till kostnader-

na för pensionsförhöjningen i de högre ortsgrupperna har vidare från ett par länsstyrelser och framför allt från en del kommuner, som skulle komma att tillhöra den lägsta ortsgruppen, anmärkts, att skattebetalarna i den sistnämnda ortsgruppen finge bidra till kostnaderna för pensioner åt pensionstagarna i de dyrare kommunerna, vilka i regel hade det ekonomiskt bättre ställt än kommuner i allmänhet i landet.

Beträffande denna fråga anförde pensionsförsäkringskommittén i sitt huvudbetänkande, att det syntes rimligt att pensionstagare erhöles större pensionstillägg å dyrorter än annorstädes med hänsyn därtill, att från dessa orter komme förhållandevis stora delar av de skattemedel, med vilka pensionstilläggen bestredes. Såsom avgiftspensioneringen enligt kommitténs förslag vore anordnad, vore för övrigt dessa orter missgynnade på det sätt, att från dem i genomsnitt per invånare lämnades större bidrag till grundbeloppet än från andra orter. Härtill torde få fogas den upplysningen, att mindre än en fjärdedel av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten härflyter från kommuner, som enligt de sakkunnigas förslag skulle tillhöra den lägsta ortsgruppen, under det att ej mindre än 63 % av hela det belopp som efter ett genomförande av de sakkunnigas förslag skulle komma att utgå i tilläggspensioner skulle tillkomma pensionstagare i nämnda ortsgrupp. Även om en dylik sammanställning icke kan berättiga till några mera djupgående slutsatser i nu förevarande avseende, torde den dock giva vid handen, att de ovan berörda anmärkningarna mot de sakkunnigas förslag icke kunna tillerkännas bärkraft.

Den granskning jag här ovan verkställt av de skäl av mera allmän natur, som framförts mot genomförandet av en dyrortsgruppering på folkpensioneringens område, ådagalägger enligt min mening, att dessa skäl icke äro av den beskaffenhet eller styrka, att det av de sakkunniga framlagda förslaget bör avvisas eller dess fortsatta prövning uppskjutas. Den i det följande verkställda detaljgranskningen av förslaget och de avgivna yttrandena synes mig ej heller böra föranleda några mera väsentliga jämkningar i detsamma. Jag tillstyrker därför, att förslaget förelägges riksdagen om införande av dyrortsgraderade folkpensioner i huvudsaklig överensstämmelse med de sakkunnigas föreliggande förslag.

Utskottet.

Av den i det föregående lämnade redogörelsen framgår, att riksdagen år 1935 i samband med prövningen av Kungl. Maj:ts då framlagda förslag rörande reformering av den allmänna pensionsförsäkringen i vårt land hade att taga ställning till frågan om differentiering av folkpensionerna med hänsyn tagen till levnadskostnadernas olika höjd på skilda orter. Att riksdagen då fann sig föranlåten att avböja en dylik differentiering föranleddes av flera omständigheter. En av dessa var att riksdagen ansåg sig av kostnads-skäl ställd i valet mellan att antingen över hela linjen sätta tilläggspensionernas maximibelopp lägre än enligt Kungl. Maj:ts förslag eller att borttaga dyrortsgraderingen och förorda en högsta tilläggspension för hela riket av 250 kronor. Vid valet mellan dessa utvägar fästes stort avseende därvid, att enligt de beräkningar, som uppgjorts, inemot 70 procent av pensionstagarna skulle komma att tillhöra den lägsta ortsgruppen. Enligt riksdagens mening vore det bättre att genomföra en reform, som gjorde pensionerna tillfredsställande för den större delen av befolkningen — samtidigt som den förbättrade pensionerna för befolkningen i hela riket — än att genomföra en för-

höjning, som visserligen vore graderad efter levnadskostnadernas olika storlek på skilda orter, men i flertalet fall skulle vara otillräcklig. Ett annat skäl att icke införa det då föreslagna systemet var att riksdagen ansåg, att en dyrortsgruppering på folkpensioneringens område vore förenad med stora praktiska svårigheter, för vilkas lösning erfordrades mera ingående utredningar och överväganden än dittills ägnats denna fråga.

I enlighet härmed bestämdes pensionsbeloppen på sätt skedde. Detta riksdagens beslut har ännu icke hunnit träda i tillämpning och för den skull ha inga erfarenheter kunnat vinnas om den beslutade reformens verknin- gar. Likväl har Kungl. Maj:t redan vid innevarande riksdag återkommit med framställning i ämnet. Visserligen har frågan sedan avgörandet sistlidet år varit föremål för utredning, men utskottet finner det uppenbart, att stora vanskligheter alltjämt kvarstå, när det gäller att genomföra en dylik dyr- ortsgruppering, vanskligheter, vilka icke eliminerats vid det förnyade över- vägande, som ägnats denna sak, sedan riksdagen senast prövade densam- ma. Departementschefen har själv vitsordat detta förhållande, även om han icke tillmäter detsamma en avgörande betydelse, och i åtskilliga ytt- randen över det förslag, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts propo- sition, ha starka betänkligheter blivit anförda. Tvivel kunna också yppas därom, huruvida propositionen representerar det lämpligaste sättet att vinna de syften, som man vill förverkliga genom dyrortsgrupperingen. Ut- skottet vill härvidlag peka på den möjligheten, att kommunerna själva, där särskilda skäl anses föreligga, kunde besluta om utfyllnad av folkpensioner- na medelst kommunala bidrag av samma karaktär.

Vad här anförts utgör enligt utskottets mening tillräckliga skäl att icke biträda propositionen. Men härutöver vill utskottet framhålla, att beslu- tet vid 1935 års riksdag beträffande folkpensioneringen innebar ett mycket stort framsteg, som kräver betydande ekonomiska offer av det allmänna, och det synes lämpligt att, innan statsmakterna binda sig för eventuellt ytter- ligare utgifter till speciellt detta ändamål, tillfälle har beretts att pröva andra sociala reformuppslag av stort och aktuellt intresse. De frågor, som rymmas inom ramen för de befolkningspolitiska spörsmålen, anmäla sig här på ett naturligt sätt. Det är visst icke utan vidare klart, att samhäl- lets resurser närmast skola sättas in på att ytterligare reformera folkpen- sioneringen utan det kan vid en prövning befinnas angelägnare och vik- tigare att först tillgodose andra sociala önskemål, ägnade att stödja de yng- re grupperna i samhället. Ett övervägande förtjänar ävenledes i detta sam- manhang den omständigheten, att åldersutvecklingen inom vårt lands be- folkning kan medföra en enorm ekonomisk belastning icke minst på folk- pensioneringens område, ett förhållande som i varje fall manar till för- siktighet, varsamhet och noggrann prövning.

Motionen II: 720.

I motionen II: 720 av herr *Karlsson* i Grängesberg m. fl. framförda önske- mål gå ut på att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om ut-

redning och förslag i huvudsak avseende en väsentlig höjning såväl av de föregående år beslutade folkpensionerna som de av Kungl. Maj:t genom propositionen nr 182 föreslagna pensionsförhöjningarna för dyrorterna samt en sänkning av pensionsåldern till förslagsvis 60 år.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionärernas hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. I huvudsak enahanda yrkande som i den nu föreliggande motionen framfördes av samma motionärer vid 1935 års riksdag i anledning av det då av Kungl. Maj:t genom proposition, nr 217, framlagda förslaget till lag om folkpensionering. Riksdagen fann ej skäl bifalla motionärernas yrkanden, och enligt utskottets mening föreligger ej heller nu anledning att tillmötesgå de framförda önskemålen, vilka med hänsyn bland annat till de oerhörda kostnader, som skulle vara förbundna med deras genomförande, måste betecknas såsom skäligen verklighetsfrämmande.

Motion II: 721.

Motionen II: 721 av herrar *Severin* och *Anderson* i Råstock, vari såsom förut nämnts hemställas, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att utredning verkställes i frågan om staten genom bidrag till enskilda pensionskassor eller på annat sätt kan uppmuntra den enskildes strävan att trygga sin ålderdom, anknyter till Kungl. Maj:ts proposition nr 182 på det sätt, att motionärerna med utgångspunkt från det stadgande om gradering efter dyrort av s. k. privilegierad inkomst, som upptagits i 7 § av det i nämnda proposition innefattade lagförslaget, giva uttryck för uppfattningen, att staten borde på något sätt bidra till de enskilda pensionskassorna. Beträffande den av motionärerna härutinnan anförda motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Det i förevarande motion framförda önskemålet, att staten på något sätt skulle uppmuntra den enskildes strävan att trygga sin ålderdom är enligt utskottets mening värt beaktande. Frågan synes dock äga föga samband med Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om införande av dyrortsgraderade folkpensioner.

Emellertid kommer frågan om åtgärder från det allmännas sida till främjande av pensionering av i enskild tjänst anställda i annat sammanhang att underställas riksdagens prövning. Enligt vad utskottet inhämtat har nämligen andra lagutskottet i samband med behandlingen av frågan om lagstiftning rörande arbetsavtal beslutat föreslå riksdagen att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande de åtgärder, som genom samhällets försorg lämpligheten kunna vidtagas för att främja pensionering av personer, anställda i enskild tjänst, samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill denna utredning kan föranleda. Med anledning härav har utskottet ansett sig icke böra ingå på en närmare prövning i nu förevarande sammanhang av de i föreliggande motion framförda önskemålen. Utskottet förutsätter näm-

ligen att, därest nämnda förslag av andra lagutskottet vinner riksdagens bifall, den blivande utredningen kommer att taga under övervägande jämväl de synpunkter, som kommit till uttryck i motionen.

Utskottets hemställan.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I. att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 182 icke måtte av riksdagen bifallas;

II. att motionen II: 720 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda; samt

III. att ej heller motionen II: 721 måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 juni 1936.

På utskottets vägnar:

IVAR ÖSTERSTRÖM.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling:

från statsutskottet: herrar *Svensson* i Kompersmåla, *Jansson* i Falun, *Strindlund*, *Andersson* i Höör, *Sandén* och *Jonsson* i Lycksele; samt

från andra lagutskottet: herrar *Österström*, *Gustaf Tamm*, *Skoglund*, *Norman* och *John Gustavson* samt fru *Nordgren*;

dock att vid behandlingen av motionerna II: 720 och II: 721 i stället för herrar *Jansson* i Falun, *Andersson* i Höör och *Skoglund* deltagit herrar *Isacsson**, *Persson* i Tidaholm och *Sandström* i Sollefteå.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Jansson* i Falun, *Andersson* i Höör, *Sandén* och *Norman* samt fru *Nordgren*, vilka ansett, att utskottets yttrande i anledning av propositionen samt hemställan under I. bort vara av följande lydelse.

Av den ovan lämnade redogörelsen framgår, att riksdagen år 1935 i samband med prövningen av Kungl. Maj:ts genom proposition nr 217 då framlagda förslag till lag om folkpensionering hade att taga ställning till frågan om differentiering av folkpensionerna med hänsyn tagen till levnadskostna- *Utskottet.*

dernas olika höjd på skilda orter. Att riksdagen då fann sig föranlåten att avböja förslaget om dyrortsgradering av folkpensionerna föranleddes främst av kostnadsskäl, men därjämte av den omständigheten att frågan om grunder för själva ortsgrupperingen befanns vara i behov av mera ingående utredningar och överbäganden än som dittills ägnats densamma.

Den av riksdagen sålunda såsom behövt ansedd förnyade utredningen har numera verkställts och det förslag, som därav framgått, har praktiskt taget utan erinringar vunnit anslutning från socialstyrelsen, som på ifrågasvarande område torde besitta den största sakkunskapen i vårt land. Ej heller i övrigt hava mera välgående erinringar framkommit mot de i fråga om grupperingsförfarandet föreslagna principerna. Det är dock givet, att vissa olägenheter i samband med gränsdragningen mellan de olika ortsgrupperna kunna uppkomma även med det nu föreliggande förslaget. Såsom föredragande departementschefen framhållit äro emellertid dylika olägenheter ofrånkomliga vid varje ortsgruppering, vilket dock ej fått utgöra hinder för anordningens genomförande på andra områden, vilka knappast kunna sägas vara av så vital betydelse för de av ortsgrupperingen närmast berörda som folkpensioneringen. Departementschefen har för övrigt genom de i lagförslaget 6 § 3 mom. intagna bestämmelserna lämnat möjlighet för Konungen öppen att på begäran av vederbörande kommun höja tilläggspensionen åt pensionstagare, som är bosatt i till dyrort gränsande kommun. Med dyrortsgrupperingen förenade olägenheter kunna således enligt utskottets förmenande genom tillämpning av ovannämnda bestämmelser i hög grad neutraliseras.

Vad kostnadsfrågan beträffar må erinras, att dyrortsgraderingen av folkpensionerna enligt Kungl. Maj:ts föregående år framlagda förslag beräknades draga en sammanlagd kostnad av cirka 25 miljoner kronor om året under de första åren, av vilket belopp med tillämpning av den av riksdagen antagna fördelningsregeln något över 20 miljoner kronor skulle komma att falla på statsverket. Enligt det nu föreliggande förslaget åter begränsas det allmännas kostnader för ändamålet till cirka 21 miljoner kronor, och av detta belopp komma endast cirka 10 miljoner kronor att åvila statsverket. Den ökade kostnad för folkpensioneringen, som skulle komma att drabba de i högre ortsgrupp än den lägsta placerade kommunerna, kan, såsom i propositionen påvisas, beräknas komma att i huvudsak uppvägas av minskade kostnader för fattigvården. Utskottet delar föredragande departementschefens uppfattning, att den ifrågasvarande ökningen av statens kostnader för folkpensioneringen, 5 miljoner kronor för budgetåret 1936/1937 och därefter 10 miljoner kronor under ett antal år framåt, icke är av sådan storlek, att den bör föranleda riksdagen att undandraga sig eller uppskjuta tillgodoseendet av det rättfärdighetskrav, som ligger bakom förslaget, att folkpensioneringsreformen skall göras i ungefär lika mån tillfredsställande för samtliga pensionstagare.

Utskottet håller sålunda före, att de skäl, som föregående år talade emot ett beslut om dyrortsgradering av folkpensionerna, icke längre äga giltighet.

Vad beträffar de erinringar i övrigt, som under frågans remissbehandling eller eljest framkommit mot Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, tillåter sig utskottet hänvisa till departementschefens ovan återgivna allmänna uttalande, i vilket samtliga dylika erinringar på ett enligt utskottets mening övertygande sätt blivit bemötta.

Då utskottet vid sin granskning av det föreliggande förslaget ej heller funnit anledning till anmärkning mot förslaget detaljer, tillstyrker utskottet, att detsamma i oförändrat skick antages av riksdagen.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.
